

KRISLAI

Tegul Jie Pasako!
Taisykim Tuos Trūku-
mus.
Rykovo Alga.
Akmenys Turi Lytis.
Worcesterio Pašlemėkas.
Ir Ji Sakė!

Rašo M. Rambus.

Pirmas Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis.
Išėina Kasdien apart
Nedėldienų.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių,
Vienykites! Jūs Nieko
Nepralaimėsite, tik Re-
tėžius, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 146

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y., Subata, 19 d. Birželio (June), 1926

Pavienio Numerio Kaina 4c.

Metai XVI, Dienraščio VIII

AMERIKIEČIŲ PINIGAIS ĮKURTA BENDROVĖ ENGIA LIETUVOS DARBININKUS

Socialistų ir tautininkų spauda paskelbė tulą provokaciją rašta, kuriame nurodoma neva tarimais iš "komunistų kokuso". Mes dar sykį sakome, kad tas raštas tai yra provokacija. Tai norėjimas apmulkinti tamsesnius delegatus į SLA seimą. Jei ten būtų bent krislelis tiesos, tai autorius tos "žinių" būtų padavęs bent dieną ir vietą to "kokuso". Su provokacijomis, ponai socialistai su tautininkais, netoli eisit!

Pereito ketvirtadienio "Laisvės" numerį drg. Aušta padarė teisingą pastabą del mūs nesutvarkymo Lietuvos draugų literatūros platinime. Kazin ko trūksta tam darbui. Kaip geriau tai sutvarkius, kurių būdų del to reikia griebtis, tegul gerai pasvarsto chieciai ir kitų vietų draugai. Geriau taip būti negali.

Kapitalistų žinių agentūra, Associated Press, praneša iš Maskvos, kad Sovietų Sąjungos liaudies komisarių pirmininkas Rykovas (Lenino vietininkas) gauna į savaitę algos tik \$28. Kiti kabinetiniai gauna po \$100. Trockis išviso gauna tik \$22 į savaitę, bet jis nemažai užsidirba plunksna; žemesnieji viršininkai tegauna tik po \$5 į savaitę.

Sovietų Sąjungos profesoriai, Petras Manuilovas, tvirtina, kad ir akmenys turi vyriską ir moterišką lytis. Jis skelbia, jog lytinis pasidalinimas eina kliaurai visą pasaulį, pradėdant su žmogum ir siekiant mineralus.

Juo tolyn, tuo Worcesterio lietuviai darbininkai labiau pažins, kad "ju" "Amerikos Lietuvos" yra tas pašlemėkas, kuris mokė lažyti rankas tiek klerikalams, tiek liaudininkams (o jei prisieitų — ir socialdemokratams). Tas laikraštपालाikas yra bepartvyškas ant tiek, ant kiek liečiasi darbininkų priešų pasidalinima. Bet prieš darbininkų judėjima jis visuomet yra partvyškas.

Birželio 27 d. Conn. draugai ruošia milžinišką pikniką mūs spaudos naudai. Tai pasektinas pavyzdys visoms kitoms kolonijoms ir kitiems ALDLD apskrėčiams, bei kuopoms.

Karo teismui išteisinus kalinus-kuopininkus, Širvydų organas "Vienybė", dabar jau čiuha: "ir mes sakėme, kad tie žmonės nekalti". Matot! Visą laiką šmeižė, bjaurojė ir darė viską, kad tik ilgiau juos kalėjimuose palaikius, dabar ir sandariečiai "su" jais. Kas džiaugėsi išardymu protesto mitingo Newark, N. J.? Kas šūnė korė ant jų, kurie ruošė protestus prie Lietuvos atstovybės ir konsulatų? Tai vis ta pati "Vienybė". Ir dabar neturėk tu man sarmatos šitai didžiutis!

Sandariečiai mitinguoja. Jų "net" 12-ka atstovų suvažiavo į savo seimą. Jie koksuoja apie SLA seimą.

Šiauliai. — Mes, Šiaulių miesto ir apeliokės darbininkai, dirbantieji Amerikos Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bendrovėje, Šiaulių skyriaus, durpių imonėje, susirinkę 1926 m. gegužės mėn. 29 d. Šiaulių miesto tarnautojų klube, skaičiuje apie 250 žmonių, išnėsame sekančią rezoliuciją:

- 1) Visom išgalėm kovoti prieš savo išnaudotojus darbdavius, tykojančius suksaldyti mūsų darbininkiską vienybę.
- 2) a) Išrinkti iš savo tarpo komitetą susidedantį iš 5 asmenų, kuriam pavedama tarpininkauti tarp darbdavio ir darbininko skriaudos.
- b) Kad būtų priimami til profesinės sąjungos nariai.
- 3) Reikalauti, kad būtų panaikinti visi akordiniai darbai, vieton jų įvesta 8 val. darbo diena.
- 4) Kad būtų mokama už kiekvieną darbo valandą durpyneje 1 lt. 50c., moterims ir vaikams 1 lt.
- 5) Kad darbininkui išdirbusiam 7 d. būtų išduodama atsiskaitymo knygtutė.

Kviečiame visus draugus darbininkus-es palai k y t i tuos mūsų teisingus reikalavimus, ir turime vilties, jog visi Lietuvos darbininkai pritaris šiam mūsų užsimojimui, o kur dar tebėra darbininkai eksploatuojami kaip ir mes, paseks mūsų pėdomis, kuriomis mes eidami, su pagelba Bendros Darbininkų Profesinės Sąjungos, tikimės nugalėti kapitalistinę sauvalę ir sulaukti šviesesnės ateities.

Užbaigė Konservatoriją

Anelė Salaveičiūtė

is New Britain, Conn., siomnis dienomis užbaigė Hartford Conservatory of Music (Hartfordo Muzikos Konservatoriją), gaudama muzikos mokytojos diplomą. Konservatorijos direktorijats surengė puikų koncertą jos išleistuvėms, nes Salaveičiūtė buvo pavyzdinga studentė.

Anelė yra puiki dainininkė, jau spėjusi pasižymėti ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių koncertuose. Nuo pat jaunu dienu jina dalyvavo darbininkiskose scenoje, priklausė choruose, rėmė pažangų judėjimą. Mokintis nėra lengva darbininkų vaikams. Panašiai buvo ir su Anelė. Daug vargo prisiejo padėti besimokimui, bet, su tėvelių pagelba ir dideliu pasiryžimu, ji spėjo tą didelį darbą atlikti. Linkėtina, kad jauna dainininkė ir muzikos mokytoja, užbaigusi savo mokslo šaką, ir ant toliau dalyvautų pažangiųjų darbininkų judėjime. Mes linkime geriausiu pasekmę josios užsiemime!

Butlerio Nuomonė Del Pūvančios Demokratijos

PARYZIUS. — Čia lankosi Kolumbijos Universiteto (New Yorke) prezidentas, dr. Nicholas Butler. Jis kalbėjo apie šiu dienu demokratiją. "Rusijos judėjimas," sakė Butler, "atmeta demokratiją visiškai ir puola ją kaip išaugusį ir nusenusį dalyką". Sulyg Butlerio nuomonės, demokratija yra dideliama pavojuj. Amerikos politinės partijos yra per daug nusėnė, netinkamos vadovauti valstybei. Pasak jo, tie, kuriems rūpi demokratija, turi pagalvoti ir pasirūpinti, kad išlaikius principus, kurie buvo paskelbti 1789, skelbiant Amerikos nepriklausomybę.

Spaviedokis Pas Žydus

Pakuonis (Kauno apsk.). — Pakuonis kunigas nepriėmė išpažinties pil. Pilypienė už tai, kad ji balsavusi "už žydus". Girdi, pas žydus eik išpažinties. Minėta dievobaiminga moterėlė (ji eidavo kasdien išpažinties) nuvarė nuo pat klausyklos.

Jie suvažiavo SLA kuopų pinigais. Jie padarė lyginai taip, kaip anai socialistai kad buvo padarę. Aš sprendžiu, kad ju Sandaros augimas bus taipgi nesparsnesis už augimą "LSS".

"Aš Pogromą Padarysiu", Šaukia Iuzės Kunigėlis

Maletai (Utenos apsk.). — Vietos klebonas negali nurinti pralaimėjus Seimo rinkimus. Per pamokslus keikiasi, kad, girdi, tol Lietuvoje laisvės nebus, kol iki paskutinio žydai ir socialistai nebus išnaikinti. Aną dieną net gatvėje rėkė "Aš pogromą padarysiu". Tik bėga, kad žmonės ištu žodžių šposus tik krečia ir daugiau nieko.

Chilės Gyventojai Švilpia Generolą Lasisterį

ARICA, Chilė. — Amerikos generolas William Lasister, kuris vietoj Pershingo paliktas tvarkyti plebisicita Tacna-Arica srityje, buvo baisiai švilpiamas, kuomet jis pasirodė prie lango savo namu. Švilpė jį čiliečių būrys. Kaip žinoma delei Tacna-Arica srities kova tarpe Peru ir Chilės eina senokai. Amerika remia Peru valdžią, delto čiliečiai jos atstovą švilpia.

Nemanoma, kad tas plebisitas būtų įvykintas gyvenimam ir nemanoma, kad tie ginčai būtų taip lengvai likviduoti.

Ispanija-Nutarė Apleist Tautų Lygą

MADRIDAS. — Užrubežnių reikalų ministeris, Yanguas, pareiškė, kad Ispanijos valdžia nutarusi pasitraukti iš Tautų Lygos del to, kad, josios manymu, Tautų Lyga nėra sutverta vykinimui taikos, bet yra karo organizacija. Ispanija tokiai organizacijai nepritaria, sako ministeris.

Tūkstančiai Pasitiko Bonzaną Chicagoje

CHICAGO. — Pribuvus čionai devyniems kardinalams, su papos specialiu pasiuntiniu, Bonzanu, Chicago katalikai suruošė didelę pasitiktuvę, kuriose dalyvavo tūkstančiai žmonių. Aproxuojama, kad jų buvo virš 100,000.

Ižengus Bonzanui į miestą, bažnyčių varpai gaudė, ir kai kurių fabrikų dūdos staugė, o policija su buožėmis skyrė takus puikiausiam išdabintam automobilių važuojančiam kardinalui. Tūkstančiai kunigų ir šiaip dvasiškių yra privažiavę į šią katalikų suiega. Jie stengiasi tuomi gerokai pasigarsinti ir gauti daugiau narių į savo tikėjimo abazą.

SOVIETŲ SAJUNGOS DARBININKAI ATKERTA BRITANIJOS VALDŽIAI Į JOSIOS RAŠYTA SSSR. NOTĄ

Nekiškit Nagų Į Mūsų Reikalus, Sako Profsąjungos; Mes Rėmėme, Remiame ir Remsime Britanijos Darbininkus

MASKVA. — Sovietų Sąjungos darbo unijų tarybos veik komitetas išleido pareiškimą delei Anglijos valdžios notos del Sovietų Sąjungos darbininkų teikiamus pagelbos Britanijos darbininkams. Pareiškime tarpe kitko sakoma: "Draugai! Britanijos konservatorių valdžia prisieito protesto nota Sovietu valdžiai kas delei mūsų federacijos pagelbos, teiktos Anglijos streikieriams. "Šis įsikšimas Anelų valdžios ir Rusijos ir Anglijos darbininkų reikalus yra keisinimasis ožkirsti darbininkų klasės laisvę selpime kitų kraštų darbininku. "Sovietų Sąjungos Darbo Federacijos vareiškia savo protesta prieš Anglijos valdžios kišimąsi į Rusijos darbininkų reikalus ir jos skelbia, kad darbininkiskos respublikos organizuota darbininkų klasė neleis niekam diktuoti, kaip jina turi elgtis.

"Sovietu Sąjungos Darbo Federacijos skelbia, kad jos rėmė, remia ir rems Anglijos streikuojančius darbininkus, kadangi Britanijos mainierių reikalai yra reikalais mūsų. "Šalin rankas nuo Sovietų Sąjungos Darbo Federacijų!" Maskvoje buvo suruošta protesto demonstracija, kurioje dalyvavo tūkstančiai darbininkų. Demonstracijoje buvo nešamos visokios iškabos, smerkiančios Anglijos konservatorius, norinčius pasmaugti Britanijos darbininkų streiką.

WLADEK ZBYSZKO TUREJO SUNKIUS LAIKUS RISTYNĖSE SU JUOZU KOMARU, SMARKIU LIETUVIU RISTIKU

Komaras Sykį Nugalėjo Zbyszka ir, tik Susižeidus Koją, Turėjo Pasitraukti.

Gegužės 27 d. Hartforde, Conn., Foot Guard Armory (kareivinėje) įvyko ristynės tarpe lietuvio Juozo Komaro ir lenko Wladek Zbyszko, kuris iki šiol skaitėsi vienu iš didžiausių pasaulio drūtuolių-ristikų.

Wladek Zbyszko, vienas iš didžiausių pasaulio ristikų, nugalėjo Juozą Komarą per nepaprastas imtynes Foot Guard Armory (kareivinėje), kuomet Komaras toliau nebegalėjo tęsti, nes, antrą sykį Komarui išėjus, bepuolant jis susižeidė koją ties kauliukais.

Pirmame susiēmime Komaras parmetė Zbyszka ir prispaudė jo pečius prie grindų, laimėdamas tą susiēmimą. Komaras vartojo taip vadinamą pusiau-Nelsono pagriebimą, ir į 23 minutes visiškai pargiuldė galingąjį lenką drūtuolių ristiką.

Tamirašo "Hartford" Current". Antrą sykį susidmus, imtynė tęsėsi 9 minutes, iki Komarui buvo sužeista koja, ir tik tada Komarui priegalėjo tęsti, nes, antrą sykį Komarui išėjus, bepuolant jis susižeidė koją ties kauliukais.

Pirmame susiēmime Komaras parmetė Zbyszka ir prispaudė jo pečius prie grindų, laimėdamas tą susiēmimą. Komaras vartojo taip vadinamą pusiau-Nelsono pagriebimą, ir į 23 minutes visiškai pargiuldė galingąjį lenką drūtuolių ristiką.

Neleidžia Rodyti Garsaus Judomo Paveiklo

MELBOURNE, Australija. — Šios šalies cenzūra neleidžia Abktalioj Rodyti Amerikoje gaminto judomų paveikslų vaizdą "Didžioji Paroda". Cenzoriai tvirtina, kad tam paveiksle yra per daug amerikoniškos propagandos.

Uždarė Skerdyklą

Kaunas. — Ž. ūk. ministro kunigo M. Krupavičiaus įsakymu nuo gegužės 10 d., 1926 m., Kauno miesto skerdykla uždaryta bus. Tad nesant mieste kitos skerdyklos, gyventojai turės teisės skersti gyvulius kur norės — tvartuose, kiemuose, pašūfūre. Maisto skerdykla už miesto ir priverst tenai gyvulius iš Kauno skersti negalima. Iš to įsakymo pasekmę bus tokia — mėsa bus nešvaresnė, blogesnė ir brangesnė.

Londonas. — Aktorė ir šokikė, Regina Floryūtė, tapo pašauta galvon ir delei to numirė.

Paryžius. — Buvusis šalies premjeras, Herriotas, atsiskakė į naują ministrų kabinetą, kurį formuoja Briandas.

Visi Į ALDLD. Antro Apskričio Išvažiavimą!

Rytoj, birželio 20 d., Forest Parke, įvyksta ALDLD Antro Apskričio išvažiavimas, kuriame dalyvaus daugelis svečių — delegatų į S. L. A. seimą. Bus prakalbau: kalbės dd. Andriulis, Bacevičius, Jočionis, Zalpis ir kt. draugal. Būkit visi ir visos. Kaip nuvažiuoti, žiūrėkit į "vietines žinias".

Vėl Parlamente Svartyta "Rusijos Auksas"

LONDONAS. — Parlamente vėl buvo iškeltas klausimas "Rusijos auksas". Konservatoriai "kritikavo" valdžią, kodėl jina nepertraukia su Sovietų Sąjunga ryšių už pastarosios simpatizavimą su Britanijos streikuojančiais darbininkais. Bet duoti formalj įnešimą, kad tie ryšiai tarpe šių valstybių būtų nutraukti, niekas neišdriso. Vadinasi, kalbėti kalba višai, bet kuomet prisieina daryti, tai nieko nedaroma. Net lordų bute buvo išsiųreikšta, jog nutraukimas visokių ryšių su Rusija Anglijai naudos nenešutų.

Sudurnavojės Mėsininkas Užmušė 6 Asmenis

DORMUND, Vokietija. — Nuo girtuokliavimo sudurnavojės bučeris (mėsininkas) Blačevskis brutališkai užmušė savo pačią, tris mažus savo vaikus ir du "burdingierius". Paskni pats save nusidėjo. Savo auksas Blačevskis užmušė kirviu, užduodamas jiemis per galvas juomi. Bet pats save jis nusišovė revolveriu. Vokietijoje po kartų dažnai tokių žmogžudijų atsitinka. Gal tai karo palikai.

Šv. Antano Auksas

YOUNGSTOWN, O. — Du italai tapo užmušti sprogiu fireworksu. Italai, minėdami šv. Antano dieną, mat, leidinėjo į orą "bombas", bet keletas jų fireworksu sprogo peranksti ir todėl du užmušė. Jais yra: Frank Peluso ir Joe Vitale.

SLA Seimo Aprašymas

Su sekančiu pirmadieniu prasidės SLA Seimas. Dienraštj "Laisvė" apie jį bus aprašyta nuodugnaisiai. Todel kiekvienas draugas ir draugė privalo atydziai sekti tuos aprašymus. Dienraščio platintojai raginami kuodaugiausiai užsisaityti ekstrakoniu, kad galėius praplaninti ju tarpe lietuvių darbininkų.

RYTOJ, BIRŽELIO 20 D., FOREST PARKE ĮVYKS DIDELIS A. L. D. L. D. ANTRO APSKRIO IŠVAŽIAVIMAS. DALYVAUKIT VISI IR VISOS! BUS SVEČIŲ - DELEGATŲ Į S. L. A. SEIMĄ. APIE SMULKMENAS ŽIŪREKITE Į VIETOS ŽINIAS

LITHUANIAN DAILY "LAISVĖ"
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries—\$8.00.
Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kaina Šveicarijose Valtijose ir Kanadoje: metams—\$6.00; pusei metų—\$3.00; trimis mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00. Brooklyne per paštą siunčiant: metams—\$8.00; pusei metų—\$4.00.

Brožai iš Anglijos Mainierių Streiko

MAINIERIŲ RĖMIMAS

Visa kapitalistinė Anglijos spauda klykia, būk Sovietų valdžia pinigais iš savo izdo remia Anglijos mainierių streiką. Kapitalistams prieš Sovietus turavoja ir "socialistiniai" laikraščiai (tame skaičiuje ir Amerikos "Naujienos").

Streiko vadovs Cook'as, Anglų Mainierių Federacijos sekretorius, atsako:

"Dar nei vienas kapitalistų laikraštis neprotetavo prieš iš užsienių įvežamą anglį, su kurios pagalba norima sulaužyti Anglijos mainierių streiką. Jie staugia tik tada, kai darbininkai iš užsienių padaro savo solidarumą, siūsdami mums pagelbos. Rusijos darbininkai mums gelbsti, ir džaugiamės ir dždžiuojamės iš tos pagelbos. Jų elgimasis griežtai skiriasi nuo Tarptautinės Darbo Unijų Federacijos (kontroliuojamos "socialistų" ir kitų geltonųjų), kuri dar mums neprisiuntė nei vieno cento. Kovoje turi svarbos vien tik darbai".

Bet meluoja tie, kurie pasakoja, būk Anglijos mainieriams tokia gausia pagelba teikia ne Rusijos darbo unijos, ne darbininkai iš savo uždarbio, bet pati Sovietų valdžia iš valstybės izdo. Su pagelba to melo norima sukurstyti nesupratusių darbininkus prieš streiko vadovybę ir pakrikdyti patį streiką.

Herbertas Smith'as, prezidentas Anglijos Mainierių Federacijos, ačiūoja Rusijos darbininkams už jų aukas, ir drąsiai priešams pareiškia:

"Man sąžinė nei kiek neišmetinėja, kad priimame pinigus iš mūsų draugų rusų. Aš neatmesčiau pašalpą net nuo pačios Sovietų valdžios. Jie stovi už tą patį dalyką, kurio mes siekiame. Jie kovojo, kaip kad mes dabar kovojame.

"Ir kas gali lygintis visojo darbo unijų istorijoje su neapsakomu Rusijos unijų draugiškumu? Ne dždžiais, bet darbais jie įrodė savo tarptautinio solidarumo taktiką.

Londono "Sunday Worker" (birž. 6) rašo: "Bosai šelsta todėl, kad Rusijos darbininkai prisidėję du milijonai dolerių, idant papenėti mainierius, jų moteris ir kūdikius. Bosai nori, kad mainieriai ir jų šeimynos badautų, taip kad mainieriai būtų "labiau sunkalbamai".

"Sunday Worker" tame pačiam numeryje pažymi, jog "Rusijos draugai padarė dvidešimt sykių daugiau, gelbėdami mainierius, negu Amsterdamas" (t. y. Geltonasis Darbo Unijų Internacionalas).

ANGLIJOS PROTESTAS SOVIETAMS IR SOVIETŲ ATSAKYMAS

Anglijos valdžia buvo pasiuntusi aštrų protestą Sovietams, kad jie būk iš valstybės izdo siunčia pinigus streikuojantiems Anglų darbininkams.

Sovietų valdžia atsakė: "Reikėdami valią Sovietų Sąjungos darbininkų ir valstiečių, mes negalime uždrausti savo darbo unijoms, kuriose yra milijonai Rusijos darbininkų, siūsti pinigus į užsienius parėmimui darbo unijų kitose šalyse".

O "Pravda", organas Rusų Komunistų Partijos, sako, kad Rusijos darbo unijos neprisileis prie to, kad jas valdytų Anglijos užsienių ministrai Chamberlain'ai.

TARPTAUTINĖ PARAMA

Anglų "Sunday Worker" korespondentas iš Briuselio praneša, kiek kitų šalių darbininkai teikia streikeriams pagelbos, nežiūrint, kad oficialiai (daugumoje "socialistiniai") unijų vadai tam nepritaria.

Iš Vokietijos darbininkų streikuojantieji mainieriai gavo \$25,000; iš Čechoslovakijos \$5,000; iš Amerikos \$50,000; iš Belgijos \$3,750; iš Holandijos gauna po \$725 savaitėi, o iš Jugoslavijos po \$500 savaitėi.

Amerikos Darbininkų Partija ir jos organas "Daily Worker" is" deda didelių pastangų, kad surinkt ir pasiųst kuo daugiausia aukų kovojantiems Anglijos mainieriams.

Anglijos Mainierių Federacijos sekretorius Cook, sugrįžęs iš Vakarų Europos, sako:

"Iš visų pušių buvo matyt, jog Europos sauszemio darbininkai mums yra ištikimi; bet Vokietijos mainieriai ir gelžkelių ir laivų darbininkai mums padorė, kaip visos jų geriausias pastangas iki šiol paralyžiavo ir niekais vertė streiklaužišką taktiką" socialdemokratų ir kitų geltonųjų vadų.

Tarptautinis Belgijos Mainierių Komitetas žada, kad Belgijos mainieriai tedrbs tiktai penkias dienas savaitėje, taip kad neliktų anglies delei išvežimo į Angliją. Jeigu, to nežiūrint, kasyklų savininkai vis tiek mėgintų Anglijon siust anglį, kad padėt sulaužyt Anglų mainierių streiką, tai Belgijos mainieriai yra pasiryžę paskelbti visuotinę streiką pačioj savo šalyj.

Francijos prieplauku darbininkai pradeda atsiskiyt kraut ir laivus anglį, taikoma Anglijai.

APŽVALGA

"VIENYBĖ" IR POLITINIAI KALINIAI

Kelis metus paeilui tautininkų "Vienybė" ginėjo, kad pažangūs darbininkai Lietuvoj nesą persekiojami; kad politiniai kaliniai nesą kankinami, o paskui antron pusėn apsi-sukdama delnais plėjo klerikalams už komunistų persekiojimą bei politinių kalinių kankinimą.

Dabar gi, kuomet karo teismas Kaune išteisino 92 darbiečius kuopininkus, tai "Vienybė" staiga apsisverčia ragozium ir šitai paveldingai, begėdiškai giriasi:

"Vienybės" red. senai nurodė, kad bereikalo tie žmonės buvo varginami, nors jie ir yra komunistai, tikinti Maskva, o ne į Lietuvą. Dabar ir teismas juos išbaltino." ("Vienybė" birž. 17, 1926)

Jeigu "Vienybė" pamiršo, kaip jinai į vieną ragelį pūtė su klerikalais budeliais prieš kovojančius darbininkus ir politinius kalinius,— tai mes priminsime jai kai kuriuos "Vienybės" rašymus iš metolimos praieities:

1924 m. sausio viduryje "Vienybė", negalėdama užgincyti to fakto, kad Lietuvoj persekiojami komunistai ir šiaip samoningi darbininkai,— kaltino pačius komunistus, ir darė provokaciją, tvirtindama, būk Lietuvos žvalgyba esanti kuone komunistų kontroleje...

1925 m. spalij 31 d. "Vienybė" su didelių pasigerėjimu rašė apie daugumą politinių kalinių, protestuojančių prieš žveriską kalėjimo vyriausybę:

"Politiškų (bolševikų) Kauno kalėjime yra 90. Jie nuolatos trūkšmus kelia, ir rūtų šakelių mojavimu tuos trūkšmadarius negalima numalšinti. Todėl kalėjimo sargai pamosuoja lazdomis."

Atėjus pranešimam, kad Kaune už lapelių dalinimą buvė sušaudyta 4 darbininkai, "Vienybė" (1925 m. sausyje) išreiškė didelį iš to pasitenkinimą, apsaukdama juos "parsišaldytais".

Ir, supranta, "Vienybė" buvo nuliūdimo, kuomet pasukū pasirodė, kad mirties bausmė darbininkų lapelių dalintojams liko pakeista katorginiu kalėjimu.

1925 m. lapkričio 10 d. apžvalgoj "Vienybė" sekamais žodžiais teisino Lietuvos darbininkų kraugerius:

"Todel pilnai pateisintos tos demokratinės valdžios, kurios komunistus persekioja..."

Kuomet Rochesterio darbininkiškos organizacijos išnešė rezoliuciją prieš politinių kalinių kankinimą ir, prieš darbininkų persekiojimą abelnai, tai prie rezoliucijos "Vienybė" prisegė savo uodegą, kad žinios apie tuos kankinimus ir persekiojimus tai esą tik išmislas "Rusijos ir Lenkijos agentų". ("Vienybė" balandžio 18, 1925).

UNIJUSTŲ IR DARBIEČIŲ PROTESTAI ANGLIJOJ PRIEŠ PARDAVIKUS

Leytono miesto Industrinė Sekcija Darbo Unijų Tarybos priėmė rezoliucijas, kuriose pasmerkia Generalę Tarybą šalies darbo unijų už tai, kad Taryba pasidavė kapitalistams, ūmai atsaukdama visuotiną streiką; reikalaujama, kad būtų sušaukta konferencija darbo unijų atstovų ir nubautsi tos pardavystės kaltininkus. Kitoj rezoliucijoj reikalauja, kad laivkroviai ir gelžkelių bei laivų darbininkai negabentų ir nekrautų anglies.

Generalei Unijų Tarybai išnešė panašias pasmerkimo rezoliucijas Darbo Partijos skyriai Wallsende, Hanvellyje ir kituose miestuose. Tąkioj pat dvasjoj protestuoja ir Darbo Partijos moterų skyriai Grenvich'yje, Hornsey'jei ir kitur.

Iš visų Anglijos kampų plaukia telegramos ir laišakai, kuriuose išreiškiamas pasitikėjimas mainierių streiko vadams: Cook'ui ir Herbertui Smithui, Mainierių Federacijos prezidentui.

Kaip Streiko Klausimas Išrišt Balsavimu

Kasyklų savininkai ir kapitalistinė spauda nori įkalbėti streikeriams, būk šis streikas esąs prieš pačių mainierių valią ir prieš jų reikalus; todėl, girdi, turėtų būt streiko klausimas paleista pati mainieriam visuotinu balsavimu nubalsuoti pačiose kasyklų vietose.

Mainierių Federacijos sekretorius Cook jiem atsako:

"Gerai. Paleiskite balsavimui tą klausimą: ar mainieriai sutinka, kad jiem būtų darbo laikas paigintas ir uždabris nukaptos? Jeigu mainieriai nubalsuos prieš tuos savininkų pasiūlymus, tai savininkai ir valdžia turi priimti to balsavimo pasekmes ir tuojaus atsaukti lokautą. Jeigu mainieriai nubalsuos nusikaptoti uždabrij ir pasiūlymą darbo laiką, aš rezignuosiu iš Mainierių Federacijos sekretoriaus vietos."

Kasyklų savininkai ir valdžia, kaip žinoma, spiriasi, kad mainieriam būtų paiginta darbo diena nuo 7 iki 8 valandų ir numūsta uždabris apie 10 nuosimčių. Streiko vadai nei girdėt nenori apie tokius pasunkinimus angliakasiams.

"SOCIALISTAI" UŽ PALAIKYMĄ KARINIŲ ĮSTATYMŲ

Anglijos vidaus reikalų ministeris, karaliaus Jurgio vardu, seime pareikalavo paigint nepaprastą padėtį (tai yra dalinai karo stovio įstatymus) dar vienam mėnesiui.

Dešimieji "socialistų" vadai, seimo atstovai MacDonald, Thomas, Snowden ir kiti tokie susilaikė nuo balsavimo prieš karinių įstatymų palaikymą. Tuomi jie tyliai užgryė streiklaužišką valdžios politiką prieš mainierius.

Tą pačią dieną Anglijos "socialistų" popiežius MacDonaldas sakė prakalbą, kurioje įrodinėjo "mainieriams pavojus, kurie glūdi šiame streike". Bet tikrenybėje, tai pavojus ne mainieriams, bet pelnagrobiam kapitalistams, ju tvarkai ir tos tvarkos lekajams "socialistams".

Tie "socialistai" vis pikčiau būrcija prieš mainierių vadus, kuomet mainierių vadai šaukia gelžkelių ir laivų bei prieplaukų darbininkus nekrauti ir negabenti anglies.

Tai ir vėl "socialistų" lyderiai pasirodo šimtaprocentiniais darbininkų pardavikais.

Grudžio 5 d. 1925 m. "Vienybė" savo editoriale ir bent trijose to paties numero vietose smerkė ir keikė Amerikos lietuvius, kurie, rengdami protestus, reikalauja paliuosuot politinius kalinius.

O apie progresyvių darbininkų demonstracijas, reikalaujančias paliuosuot politinius kalinius, "Vienybė" (geg. 20 d. 1926 m.) atsiliepė šitokiu tonu:

"Suklerusi istautusių žmogelių siela neranda sau ramybės... na, ir sumanyta geg. 15 surengti "demonstracijas" prieš Lietuvos konsulus ir atstovybę — protestuokime, draugai, prieš Lietuvos valdžią, kuri 500 darbininkų nori mirtin pasmerkti!"

O ir pats kunigų "Draugas" tuo laiku rašė, jog bent kai kuriem iš tų politinių kalinių grėšė mirtis arba ilgai metai katorgos.

Toliau tame pačiam numeryje "Vienybė" tešė:

"Jeigu teisybė būtų pasakė, tai būtų pažymėję, kad apie 90 žmonių ištiko bus Lietuvoj teisiama. Bet jų dar niekas nėra pasmerkęs nei 1 parai kalėjime, ne tik jau mirčiai. Be to, iš tų žmogelių, kaip matosi iš Lietuvos spaudos, daugiausiai yra Rusijos šnipai... Stai kokie galivalai figuruoja tarpe mūsų komunistėlių apvėrkiamų "kankintinių".

Na, o penkiolika dienu vėliau, birželio 5 d. 1926 m., "Vienybės" peckeliai jau šnarpsčia:

"Kaune prasidėjo garsi Lietuvos kuopininkų byla, dėl kurios mūsų karštuoliai Amerikoje ruošė nepavykusius protestus prieš Lietuvos konsulus ir atstovą. Byloj eina apie 90 kuopininkų, iš kurių 17 sėdi kalėjime jau antras suvirš metas... Jie visai nemanę ginklų išvesti esamą tvarką".

Čia jau "Vienybė" pripažįsta, kad kuopininkai "sėdi kalėjime jau antras suvirš metas", nors tariant juos pačios žodžiais, dar niekas nebuvo juos "pasmerkęs nei 1 parai kalėjimo". Reikia, ir "Vienybės" matė, kad politiniai kaliniai po kelis metus be teismo kalėjime kamuojami,— o vis delto jinai atvejais užgryė tokį klerikalų elgimąsi.

Taip elgtasi su 400 kitų politinių kalinių ir 92 kuopininkais, kurie buvo kalėjime po 3—4 metus padomi vien už tai, kad jie dalyvavo pereinose rinkimuose.

Todel ar tai ne praeiktas yra "Vienybės" šnuvuodegiavimas, kuomet jinai dabar, po tų visų istorijų, giriasi, būk jinai senai nurodžiusi, kad "be reikalo tie žmonės (politiniai kaliniai) buvo varginami?"

WATERBURY, CONN.

Klaidos Pataisymas. "Laisvės" No. 139, pranešime apie birželio 27 d. pikniką, per neapsižūrėjimą įvyko klaida. Pasakytą "Dr. V. J. Valaitis praneša, kad d. d. Salaveičkienė ir Bieliauskienė aukoj brangių daiktų". Turi būti: d. Malinauskienė, vieton Bieliauskienė.

Tuos daiktus per d. Valaitį streiko komisija priėmė; taipgi priėmė brangią auką nuo ALDLD. 166 kuopos stamfordiečių. Širdingai ačiu visiems. J. Z.

OAKLAND, CALIF.

"Tėvynės" No. 24 ponas Vitaitis trina rankas iš džaugsmo, kad užėjo "Laisvėje" korespondencija apie SLA. 106 kuopos išvažiavimą, kuriame buvo susirinkusio būrelio pasikalbėjimas, kodel darbininkams reikalinga organizuoti.

Išvažiavimo komisija pareiškia ponui Vitaičiui, kad S. L. A. 106 kuopa savo išvažiavime jokių prakalbų bei diskusijų nerengė, o jeigu suėjęs žmonių būrelis diskutavo, tai SLA. 106-tos kuopos komisija negalėjo nei jų sustabdyti, nei jiems nustatyti, ka jie turi kalbėti. O tas korespondentas, kuris ta išvažiavimą aprašė, prie SLA. 106 kuopos nepriklauso. Matyt, kad jis būrelio suėjęs žmonių diskusijas paskaitė SLA. 106 kuopos suruoštomis diskusijomis ir, taip parašė.

Pikniko Komisija. Iš tų dvylikos tūkstančių kalinių.

KOMUNISTŲ EILĖSE

Iš Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos ir Komunistų Internacionalo Darbuotės

KOMUNISTINĖ VADOVYBĖ IR STREIKAI

Dvylika tūkstančių New Yorko kailiasiuvių laimėjo sunkią artį keturių mėnesių kovą ir sugrįžo prie darbo. Jie iškovojo algų pakėlimą ant dešimties nuosimčių ir 40-tų valandų ir 5-kių dienu darbo savaitę.

Kailiasiuvių streikas prisiejo vesti be galo sunkiose aplinkybėse. Viena, ši pramonė tebėra labai atsilikusi, tai yra, darbas išmėtytas po daugybę mažų šapelų, kuriose dirba po tris, keturius darbininkus; antra — ponai socialistai su savo galingu žydu dienraščiu "Forward" atvirai ir begėdiškai rėmė darbdavius, dždžiausias puodus juodžiausių pamagų be perstojo pildami ant streikierių jų vadų; trečia — Kailiasiuvių Unijos nacionaliai viršininkai taip pat atvirai palaikė darbdavių pusę. O betgi, nežiūrint tų visų keblumų, kailiasiuviai laimėjo. Tuo laimėjimu nūnai džaugiamės ne tik kailiasiuviai, bet visi darbininkai, nes tai yra pralaužimas pirmų laivų prie kovos už įvedimą 40-tų valandų ir 5-kių dienu savaitės sistemos visoj Ameriko. Draugai kailiasiuviai užkariavo sau vardą pionierių.

Tai kaipgi kailiasiuviai laimėjo šitą streiką? Atsakymas tėra vienas: Streikas laipo laimėtas dėka komunistinės vadovybės. Šis faktas yra be galo didelės svarbos: jį privalo pažinti ne tik kiekvienas Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos narys, bet taip pat kiekvienas Amerikos darbininkas. Tai visai naujas ir sau lygaus neturįs įvykis visoj Amerikos darbininkų istorijoj, nes tai pirmas streikas, kurio vadovybė buvo komunistinė rankose. Ne kiek neperdėsimė pasakę, jog tai buvo išbandymas komunistinės taktikos ir komunistinės vadovybės. Tas, beje, išaiškina ir tai, kodel ponai socialistai ir darbdaviai taip pašėlusiai troško sulaužyt streiką.

Be visos priešų pastangos neturėjo niekais: mūsų partija — Darbininkų Partija — ir visos darbininkų judėjimas laimėjo. Daleiskime, jeigu streikas būtų buvęs prakaitas. Vaje, kiek džaugsmo būtų buvę darbdaviams ir geltoniesiems socialistų vadams. Jie būtų nuo kiekvieno stogo virsaus šaukę: "Matote, darbininkai, ka jums davė komunistai? Mes sakėme jums, kad jūs bėgkite nuo bolševikų, kaip nuo kokios pavietrės!"

Šitas kailiasiuvių streikas duoda mums kelias svarbias pamokas: a) Parodo, kad komunistų taktika kirsti priešui energingai ir kirsti iš peties, išėjus darbininkams į streiką, yra teisinga. Šis streikas pasižymėjo tokiu pat karingumu, kaip ir Pasaic'o audėjų streikas. Masinis pikietas tešėsi nuo pradžios streiko iki pabaigos. Ne keli apmokami streikieriai, bet tūkstančiai darbininkų laikė apgulė dirbtuves. Nieko nepagelbėjo nei tie valdžios indžionkinai. Kokie šėsi simtai streikierių pateko į teismo rankas ir kai kurie turėjo kalėti už groty, bet tas neišgąsdino darbininkų, kuriems kovoj energingai vadovavo revoliucinė proletariato partija: Policija skaldė streikieriams galvas. Daugelis Darbininkų Partijos narių ir dabar tebevaikštinėja apsiraišioję galvas. Bet tas tik dar daugiau uždegė darbininkuose pasiryžimą laimėti kovą, nors čia ir kažin kiek iššuočių.

b) Sudaužė į šipulius tuos mūsų priešų sapaliojimus, jog komunistai temoką kalbėti apie proletariato revoliuciją, o apie praktikių klasių kovos darbą, apie kasdieninius darbininkų reikalus ir reikalėjimus nieko neįsmaną. Dabar mes gyvu pavyzdžiu įrodėme, kad mūsų partija labai daug rūpinasi kasdieniniais darbininkų reikalais ir punkiai moka juos reikalus ginti nuo kapitalistų ir jų gyzų.

c) Komunistinė vadovybė išvyso darbininkuose negirdėtą pirmą solidarumą. Juk geriau žuvauti po įsų klasių, negu būti su kitais, ir tas, be abejonės, būtų uždavęs streikui mirtiną smūgį.

d) Kailiasiuvių streikas aiškiai parodė, kad Amerikos komunistai jau dabar svarbus faktorius Amerikos darbininkų judėjime. Su jais jau turi rimtai rokuotis darbdaviai ir darbo unijų vadai, kurie taip labai neapkenčia streikų. Tai šios kelios yra svarbios lektijos,— kurias mums davė New Yorko Kailiasiuvių streikas. Jų nepamirškime.

KOKS SKIRTUMAS TARP ZUVININKO IR KUNIGO?

Kurie nežinotė, tai klausykite istempę ausis. Zuvininkas, eidamas žuvauti, turi šitokių tokių išlaidų, nes jis turi nusipirkti meškerę, prie to dar turi pasirinkti sliedį. Kas kita su kunigu: jis irgi savo rūšies žuvininkas, bet jis meškeroja ne žuvis o žmones. Ir jam jokių išlaidų nepasidaro. Jis turi išmislę velnią, o ant to velnio užmūnė išmislę dievą, kaip tas žuvininkas siekia ant kabluko, ir sau gražiai žuvaučių tarpe tamsių žmonių.

Tai vienas skirtumas. Antras — žuvininkas, imėjęs meškerę į vandenį, tyliai sėdant kranto, kad nenųvaikius žuvies, imetęs savo meškerę tarpe tamsių žmonių, grolta rėkia: "Melskitės, prašykite dievo, kad dar tamsėni būtume, nes mums, kunigams, bus geriau žuvauti po įsų klasių." P. Zirgulis.

JUODOJO KLERIKALŲ TERORO MOKYKLOSE AUKA

Veiveriuose Nusinuodijo, Nepakelusi Mokytojų Kursų Mokytojų Gėdos, Jauna Baigianti Kursus Mergaitė—Leokadija Naudžiūtė

Koks Košmaras Siaučia Šiandien Lietuvos Mokykloje, Pažėmžius Ją į Savo Rankas, Ek-Klerikams ir "Seselėms", Skaitytojai Lai Sprendžia Patys iš Žemiau Dedamų Zuvusių Jų Aukos ir Veiverių Gydytojo Laiškų.

Brangiausi Auklėtojai!

Šiandien mane iš savo auklėtinio skaičiaus išmetate ir amžinai pražudote. Pastatote mane paskutinėje vietoje, Ah, išpaty! nesu tokia ištvirkė kokia Jūs manote.

Bet nieko nepadarysi, lai įvyksta Jūsų norai, tik prašau, brangiausi mano auklėtojai, dovanokite man, kad aš Jums tiek daug nusidėjau, už ką manęs išsižadėsite.

Dėkui, brangieji, ką mane auklėjote, ir prašau Jūsų padėkote mane kaip savo auklėtinę, nes aš noriu skirtis šiuo pasauliu Jūsų globoje. Turiu kas mane priglausti: namytė jau 6-ti metai kaip ašis juodoji žemėlė, o tėvelis išsisgą, išgirdęs tokia baisią žinią, kad už mano 8 metų vargą vien pražutim teuzmoko.

Tai gi neatmeskite mano ašymo, nuolankiai prašau. Leokadija Naudžiūtė.

angūs Namieškiai: Tėveli, Broliukai ir Sesutės.

Štai, ištko mane baisi neaimė, kuri reikalauja mano tragingos mirties. Tai nusiminkite, jei aš šiandien mirštu. Tėveli, ką aš kalta, kad už mano 8 metų vargą vien mirtim teuzmokėjo? Rado mokytojai vakare berniukų tuos mus žaidžiant "žiedelį". Nus betyrinėjant, mūsų priešai priskundė, ko visai negalėjo įvykti, — taip ir pražuvom. Todel, tėveli, prašau palaidokite mane gražiai, nes aš mirštu, kaip tikras krikščionis. Jei kam skolinga, atlyginkite. Paduokite greitai laiku Mockape-riui tas pavasarininkų knygas su protokolais. Ir diva- nėlėi ponui Prušinskiui, jei ne- mokišonite pabaigti, tai taip at- duokite ir perprašykite, kad nepadariau, o su pinigais tai susitarkite, ką daryti.

Dėkui, tėveli, kad mane už- auginai ir tiek vargo dėl ma- nės panešete, norėdami mane žmogum pastatyti, bet ką da- ryti, kad mano toks likimas.

Dovanokite, jei kuo užga- vau. Brangios sesutės, broliukai. Gal jums paligo dienos su ma- nim gyventi, tat aš skiriuosi iš jūsų tarpo ir einu pas aug- čiausiajį, kuris manęs laukia, o jūs gyvenkite laimingai, ne- įpulkite tokion nelaimėn, ku- ri mane sutiko.

Brangiausias Draugės ir Draugai! Kodel, brangieji, mane sky- rėte iš savo tarpo?

Nejaugi jums nubodo su mumis gyventi kartu?

Ak, Viešpatie, kuo mes jums nusikaltome taip, jeigu mus iš savo skaičiaus išmetė- te? Ir nemanau, brangieji, kad bus laimingas tas, kuris mus šiandien pražudė amžinai. Jis savo širdy jau esąs Judas — išdavikas visai nekaltų. Be- tai nieko, tegul laimingai gy- vena. Nes ir Viešpats melde- si už savo priešus ir šaukėsi: "Tėve, atleisk jiems, nes ne- žino, ką daro." To tik mel- soti aš galiu, nuo augščiausio at- leidimo, nes tikrai nežino, ką daro.

Ir ko čia man nusiminti, nes aš, brangūs, nei kiek nebijau mirti, tik dovanokite, jeigu kuriam kuo nusikaltau, nes žmogus ne aniuolas, tenka su- sipykti ir prasikalsti gyvenime, tad atleiskite mano kal- tes. Kad aš galėčiau laimin- gai numirti.

26. V. 19 d.

PRIE NAUDŽIOTES KAPO

Gegužės 20 d. įvyko nelai- mingos mokytojų teroro aukos laidotuves. Laidojo kursistė Leokadija Naudžiūtė, 19 me- tų amžiaus, nusinuodijusia ukusos esencija. Ties biednu nameliu, kur jūnai gyveno ir mirė, susirinko minia: moki- niai, valstiečiai, žilai, jauni, vaikai... Štai pasigirdo ve- lionės sesers isteriskas rik- mas: išleto išnešė medinį grei- tomis sukaltą karštą ir pasta- tė ant neštuvų. Verkė ir iste- riskiškai šaukė velionės sesuo, dusliai raudėjo josios ūholis, šluostydama, savo sumušta priepuoliu metų veidą. Tyliai ir nesijudindamas stovė žilas tėvas. Matyt, jis sunkios, sun- kios nelaimės prisilėgęs. O 8 metų jis aikyojo paskutinius skatikus išmokyti dukteriai; 8 metus jis tikėjosi, kad ji ei- dama "mokslo keliu" pagaliau štos ant kojų ir atsidėkos už jo vargus ir nuostolius. Juk jūnai buvo tokia sviesi ir jū- tri, net savo priešmirtiniuose laiškuose ji atleidžia savo skriaudikams. Tačiau senio viltys iš karto sugriuvo. "Mo- kyti žmonės" — mokytojai sudarė jo dukteriai padėtį be išeičios, atėmė slovę savo šlykščiais doprosais ir pašali- no ją iš mokyklos už "taisvy- lių laužymą", "nemoraliską elgėsi", ju pačių pramanytą. Ir štai ji guli čia sutinusio, dvokiančio lavono pavidale. Jos išbadėjes, liesas veidelis pajudavo ir išbrinko; iš jos burnos ir nosies be paliovos teka plūiai, kuriuos rūpestin- kiai nušluosto skeptaitė velio- nės draugės kursistės. Jos, jaunos mergaitės, galimai ve- rkia ir, visuomet būdamos to- kios svarios, dabar nesikraty- damos atlieka šitokį darbą su meile ir rūpesčiu. Sunkus vaizdas. Esantieji ten žmo-

nės negali susilaikyti neverkė. Jiems labai gaila šios nelai- mingos juodojo teroro aukos. Juk jie taip pat siūnčia savo vaikus mokyti pas tuos pa- čius mokytojus.

Tačiau neįsivaikite minioje tu "mokytojų", "pedagogų". Jų juodas darbas pabaigtas. Jie su šaknimis išrovė "piktą sėklą", jų sąžinė dabar gry- na. Juk du specialistai — di- rektorius sėbrai — ilgą lai- ką storasienuiame mokyklos kalėjime moraliniais kankini- mais kankino savo auką. Jie, kaip čia atkakliai tvirtinama, net siūle savo aukai reabilita- cijos delei eiti pas gydytoją nekaltybės mediciniškam iš- tyrimui. Jie manė, kad gydy- tojų profesija kaip tik yra tam, kad palaikytų jų veik- mus. Jie visai ramūs. Jiems pavokė del onos iš mokinii tarpo "atidengt", kad jauni žmonės asistuoja, kaip drįsta tie kursistai, kurie už- metų bus savistovūs mokyto- jai, flirtuoti, rinktis į kompa- nijas vieni pas kitus, grįžti na- mon 10 valanda vakare?!

Patys gi ponai "tardytojai" — abudu buvę klerikai, užmir- šę, kad ir jie "laužė taisyk- les", kad ruošėsi prie savo da- bartinio budelių amato — kaj mokėsi "ant kunigo". Ir ta "piktotoji sėkla", kurią jie be pasigailėjimo dabar rovē, ke- letas metų atgal suviliojo ir juos tiek, kad jie metė savo "kunigiskąjį" mokslą, apsi- vėdė ir "piktotoji sėkla" vorto jų garbingomis ir mylinčiomis žmonomis, kurios davė jiems ir vaikų. Bet juk jie "moks- lo vyr'ai", kurie gauna kas pirmą mėnesio dieną alga. Ar verta yra ir bekalbėti apie kokią tai numarintą nelai- minga Naudžiūtė, kuri del lė- žų stokos dažnai neturėjo ga- limybės pietauti, kuri visuo- meč buvo neturtingai apsi- rėdžiusi? Juk ji iš biednuome- nės kilusi, josios tėvas — pa- prastas muzikas-valstietis, ne- turtingas, kuris turį vaiku krėvą... Ji nusinuodijo po to, kai už tūkstantį "baisių nusik- žengimų", pedagogų tarybos išvardintu mirties — atsprau- šau — didaktiniam neturime sumožimo "elgimos laipsni iki 3-kes ir "pasilė atsimti iš kursų savo dokumentus", o 8 metų ji pati nepaimanti, tai keiloms "dienoms" praslinkus iš išmeshe ji iš mokyklos. Ji nusinuodijo po to, kai ją ei- dame mokslo metu gale iš- metė iš mokyklos, nors ir pa- liko jai teisę paduoti prašymą stoti atgal, kaip pašaliniam asmeniui ("gal būt, aš tavęs ir pasigailėsiu", sako vilkas pagavęs zuikį") (šėdrinas). "Ji nusinuodijo? Tai kam kokia čia bėda? Lai nors ir visį trys juos draugai ir drau- gės nuodijasi — ju man irgi negaila", sakė direktorius skėma kursininkėms ir ju tė- vams ir, pagaliau, vakar kur- sus tarybos posėdy pasakė man: "Ten jai ir "kehas" — tylus sutikimas, vakarvėkčio- s tarybos kreivi veidai. Ir net pražios motery rankelės nesu- dredžėjo pasirašydamos sena protokola, kuriame buvo šis baisus nutarimas.

Koks tai daktaras gina ve- lionę, reikalauja naujos tardy- mo komisijos, kad reabilita- vos nors nelaimingosios varda, jis apeliuoja į tarybos narių jausmus, kaip į žmonių ir auklėtojų jausmus. Pirminin- kų direktoriaus veidas, ansi- traukia velniška šypsena: dar- bas esąs atliktas gerai; klai- dos negali būti ir, pagaliau, daktaras, girdi, labai ilgai su- stoja ties tokiu niekniekiu, kaip kad yra kokios tai mer- gaitės, net dargi nemoters, mirtis.

"Gana, aš atmu jums bai- sę. Jūs reikalavimas įtrauk- ti atskirai nuomonę į protoko- la pirminkio teise atmetas. Skyskite mane, jei norite, ei- name prie sekančio klausimo." Ir pataikaujanti sekretoriaus- vargonininko ranka ką tai ra- šo ant baltos popieros.

Nutlio paskutiniai kalbos priekaišto žodžiai, karstas sunkiai sufudo ir liūdno gie- dojimo lydimas plaukia 5- kilometrai, tai yra laidojama kaimyninio miestelio kapiny- ne. Jį lydi varguolių minia. Veidai apniukę, dantys suka- žti. Nėra nei dvasininkų, nei žibantų žibintu, nei sutartino choro, nei atvažiausių auto- mobilais iš Kauno nebiu, skustų ilgaskverniiu, kaj kad buvo, kuomet neseniai laidjo- koki tai klerika. Ar buvo verta viso to valstietėi mergai- tē, 8 metus kovojusi su skur-

du ir badu del mokslo žinių ir žuvusi nuo savo mokytojų- kankintojų smūgio?

"Lai miršta, lai visos nuodi- jasi! Dar ir kas žino gal bū- ti ji buvo nesėja!?" — skam- bė vyriausio jos mokytojo pa- skutinis žodis, kurį jis pasakė vakar posėdy, kai jojo aukā dar nepasiekė kapo.

Artinasi audrė... Sunkiū ri- tuliu ir žaibais, judėjo švini- niai-juodi debesiai ir šliaužė sutikti procesija. Vėjas dras- kė juodas suplėštas vėliavas ir jaunimo pečius, kurie sku- blaiai nešė sunkų karštą. Mi- nia retėjo, bet vis pirmyn ir pirmyn eina jaunimo saujelė, savo bąsisa našta ir kukliu vaikui su graudingu parašu pešina. Moraliai kankinami savo mokykloj, jie vieni eina sutikti gyvenimo audros, lai- kydami savo dušioj trągingą atsiminimą apie auką, kuri ne- išlaikė sunkios kovos del mokslo žinių. Greta jų nema- tyt jų mokytojų ir tik girdisi skamba žiaurus šauksmas: "Lai visi jie nuodijasi!"

Gerbiamieji Veiverių moky- tojų kursų tarybos nariai! Aš nežinau jūsų taisyklių ir nusi-

Dr. J. J. Kaškiaučius.

91. Kaip Žmogus Slogą Pagauna?

Sloga arba kataras, pa- lūstai čia vadinamas šal- čiu, paeina nuo tam tikrų slogos bakterijų, kurios įsi- rausia į nosų bei gerklės plėves ir jose padaro įdegi- mų. Iš kur tu slogos bakte- rijų atsiranda? kaip ir ka- dūs žs žmogų užpuola?

Reikia žinoti, kad šitos bakterijos visuomet mėgia glūdėti apie drėgnas žmo- gaus plėves. Jų visuomet žmogus turi nosyje, burnoje, gerklėje, bet jos sveiką žmogų nesugebi apgalėti, nesugebi jos persiskverbti per sveikas plėves. Sveikos plėvės ir jų syvai bei glei- vai neleidžia bakterijoms veistis ir dauginis, ir tos bakterijos lyg prėgos tik laukų, tykotų, kada žmo- gaus abelnas gaivumas pasi- darys menkesnis. Ir, kada žmogus persišaldo, perslam- pa, pervargsta, o da gal ir alkanas, nupuoles, susmu- kes dvasioj esti, jojo ansig- namosios jėgos ant tiek ta- da nusilpsta, kad bakterijos urmu įsiveržia į plėves ir ima jas įaudinti, kiršinti ir žadinti. Išvisai tada slo- ra. Ir daug sunkian yra susir- gusiam žmogui iš tu savo li- ūotu audiniu iškrabstyt ir išnaikint bakterijas, nekaip ir aneisaugot, kad jos į tuos audinius neisiveržtų. Sunki- au išgyti, nesu ligos išsi- saugoti, negu išsivenči.

92. Ar Tiesa, Kad Senovė Žmonės Sveikesni Buve?

Ne. Senovė daug dau- giau žmonių išmirdavo nuo limpamųjų ligų, nuo epide- mijų, nekaip dabartės. Ir kova su gamtos galvalinė- mis jėgomis, su stichijomis sunkesnė seniau buvo. Mo- derninis mokslas, kultūra pagerino žmogaus sąlygas bent šiuo atveju, bet pablogi- no kitais atžvilgiais. Da- bar žmogus geriau išmaro, kaip kautis su gamtos sti- chijomis, bet dabar sunkiau jam abelnoj gyvenimo ko- la. Dabartinis gyvenimas taip neteisingai sutvarkytas, kad darbo žmonėms prisie- na misti negeru, pagadintu maistu, priseina dusintis, troškintis nejaukiose darba- vietėse ir tvankiose busty- nėse, o taiti žmogaus jėgas greičiau pakerta, jo gaiviuo- sius sylvus iščulpia, ir žmo- gus greičiau sensta, greičiau miršta. Jeigu žmonės visi turėtų galimybės naudotis moderninio mokslo ir išrad- nių vaisiais ir gyventi silie mokslo nurodymu, tai jie dauz sveikiau ir ilgiau gy- ventu.

Tiesa, yra davinų, sulig

dėjau, sutrukdes jums visą va- landą del tokio kvailo dalyko, kaj kad mokinės nusidūdy- mas. Jūs net pasiūlėte man skūstis ant jūsų... Taip, kas skundžiuosi ir šaukiu:

Tėvai, siūskite į tėvų komi- tetus ne statistus, bet rimtus žmones, mylinčius jaunimą ir švietimą. Tebūnie jie rūšcia juodųjų mokytojų kontrole. Teneišgirs nieks daugiau Lie- tuvoj tokių mokytojų žodžių, kokius aš girdėjau.

Vyriausybė! Išplėsk, paga- liau, savo langinycias ir pla- blaiai nešė sunkų karštą. Mi- nia retėjo, bet vis pirmyn ir pirmyn eina jaunimo saujelė, savo bąsisa našta ir kukliu vaikui su graudingu parašu pešina. Moraliai kankinami savo mokykloj, jie vieni eina sutikti gyvenimo audros, lai- kydami savo dušioj trągingą atsiminimą apie auką, kuri ne- išlaikė sunkios kovos del mokslo žinių. Greta jų nema- tyt jų mokytojų ir tik girdisi skamba žiaurus šauksmas: "Lai visi jie nuodijasi!"

Gerbiamieji Veiverių moky- tojų kursų tarybos nariai! Aš nežinau jūsų taisyklių ir nusi-

D-ras S. Slonimskis. ("L. Žinios")

Dr. J. J. Kaškiaučius.

93. Kaip Suauga Perlauztas Kaulas?

Kaulai yra savo rūšies au- diniai. Juose yra tam tik- rų narveliu, kurios turi va- humu iš kraujo sutraukti kalkiu druskas kalkiu fos- fatus, ir iš jų kaulams me- džiaga gaminti. Kaulai ir susidaro daugiausia iš tu neorganiniu druskų, sulini- vti ir laikomu krūvoji tam tikros linnios organinės me- džiagos maselija.

94. Kaip Veikia Sugedusios Mėšos Nuodai?

Sugedusios, apipuvusios mėšos nuodai, puvėšiai arba ptomainai yra bakterinio veikimo padaras. Mėsoj lai- bai greit įsitauso augti ir

daugintis įvairių rūšių bak- terijos. Mėsoj jos da labiau ir da greičiau auga, negu žmogaus kūno viduje, ir iš to pasidaro įvairių bakterii- nių nuodų — ptomainų, su- maišytų su pūvančios mėšos medžiagomis. Žiūrint to, kokios būtent bakterijos la- biausiai veiklios, priklauso ir senos mėšos nuodingumo laipsnis.

Pavalgius tokios mėšos, žmogui labai vargu esti: ap- sinuodija jis tais ptomai- nais. Tokis apsinuodymas yra be galo rimtas ir pavo- jingas, nes da nėra išrasta atatinamo priešnuodžio ar- ba vaisto, kuris sugebėtų neitralizuoti ptomainų nuod- us. Dažnai pasitaiko, kad kokiam pokilyj suserga veik visi svečiai, užvalgę ko- kias šaunios vištienos ar ki- tokios sėnos, bet skaniai su- taisytos mėšėlės. Tokios rū- šies apsinuodymų pasitaiko kasdieną, ir ne tik nuo pa- gedusios mėšos, bet ir nuo tulų senų konservų, konser- vuotu mėšų, žuvų, kiautvar- liu. Nors rečiau, bet vis tik atsitinka apsinuodymų ir mažesnių susirgimų ir nuo džiovintų, sūdytų, raugintų ("marinavotų") ir kitain konservuotų valgių, ypač mėšiskų valgių.

Ryškesniai apsinuodymų nuotikiai išėna aikštėn, ir žmonės greičiau į tai domė- sio atkreipia. Bet kiek yra tokių atsitikimų, kad ne vie- nu sykiu, bet pamažėl žmo- neliai sau vidurius gadina, savo organizmą po truputi nuodija! Ir vis taiti tenka daugiausia varguomenei, kuri neįs gali šviežio natu- ralio maisto nusipirkti, ir priversta yra maitintis pi- gesniu, įtarjamu rūšies maistu. Maisto trūkstams, mekleriams ir vertelgoms delei to galva neskauda, bile tik jiems pelno daugiau bi- ti. O jūs, alginiai vergai, gadinkit sau vidurius, tai iš to irgi biznio daugiau bus- kitos rūšies vertelgoms: vaistų gamintojams, vaisti-

Kodel Bambino?

Todel, kad Bambino sure- gijos jusų kufliko sistema. Todel, kad Bambino palen- vins užkietėjim vidurių, mėš- lungius ir dieglus. Todel, kad kuflikai mėgsta Bambino už jo saldumą. Jie bet prašo daugiau! Todel, kad Bambino yra kuflikų Geriausis Draugas. Jūsų vaistininkas parduoda Bambino po 3c. bontka, ar- je galite gauti tiesiai iš labora- torijos! Pavyžiui: bankinė siuonima veltui ant paroklavimo. R. AD. RICHTER & CO. Ferry St. So. 3th Sts. Brooklyn, N. Y.

TORAH TONIKAS IS SAKNŲ IR ZOLELIŲ Atsargiai sutaisytas, mišinys, turintis skanaus gėrimo ir drauge mediciniškas ypatybes. Pagelbsti grumuliavi- mui ir suteikia padrinantį miegą. Daromas iš 17 skirtingų šaknų, žolių ir žievių. Taipgi išdirbame visokios rūšies minkštus gerimus NATIONAL BOTTLING TORAH CO., Inc. Tel. University 4111 86-88 Windsor Street, Cambridge Brockton skyriaus tel. 2325-R

"VILNIS" Lietuvių Darbininkų Duskavatinis laikraštis (AŠINA UTARNINKAIS IR PĖTVYCIOMIS) "VILNIS" išėna du kartų į savaitę, 8 puslapių didžiu, padu- da teisingas žinias iš Amerikos: apie darbą, bedarbę, streikas, ir nurodo, kaip darbininkai privalo vesti streiką, kad laimėjus ji "VILNIS" turi savo korespondentus Lietuvoj, kurie aprašo mū- sų brolių, seserų ir tėvų vargus ir kovą su kunigų valdžia ir dvarponiais. "VILNIS" matydama reikala, įvedė pinigų siuntimo skyrį savo raštines, patarnauja persiuntimo pinigų į Lietuvą arba į kitus kraštus, Pelnas, kuris pasidaro vedant tą skyrį, yra pe- vedamas "Vilniai", kad įsigytų sau bendradarbius ir tuomi pa- gerinus paties laikraščio turinį. "VILNIS" kviečia visais reikalais krepšis į ją, kaip tai: už- akant knygas, slūntant pinigus Lietuvon, uždrauant bile koki darbininkiską laikraštį. Prenumeratos kaina: Amerikoj metams \$3.00; pusel metų \$1.50. Užrubėjį ir Chicagoj metams \$3.50; pusel metų \$1.75. "VILNIS" 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PAS MACYS BROTHERS FURNITURE CO. Naujosios mados amerikoni- ški fornišiai—Didelis pasirinkimas Stebėtinai pigiai parsiuduoti! Visokiais namams rakandai Nepaprastai žemos kainos Rakandų setai valgomam kambariui, miegamajam ir gyvenamajam kambariui, pusręgiams, virtuvei ir kiek- vienam kambariui jūsų namuose Parsiduoda ant lengviausių išmokėjimų MACYS BROS. FURNITURE CO. 198—200 GRAND ST. Tarp Driggs ir Bedford Avenue. BROOKLYN, N. Y. Telefonas: Greenpoint 2372 Biznio valandos: nuo 7:30 ryte iki 8 vakare Subatomis nuo 7:30 ryte iki 10 vakare Uždyka pristatoma į bile dalį miesto bei priemiesčius.

DIDŽIOJO NEW YORKO ŽINIOS

RYTOJ VISI ĮSVAIZIAVIMĄ.

Rytoj (20 d. birželio) įvyks didelis išvažiavimas, kurį rengia ALDLD. Antras Apskritis, Forest Parke.

SLA. seimas prasideda sekančią pirmadienį. Į seimą atvažiuoja daug delegatų iš tolimų kolonijų. Taipgi ir išvažiavimas dalyvaus daug svečių iš tolimų Amerikos kampų.

Programa bus įvairi. Daugelis svečių pasakys po prkalbėle, kaip tai draugai echi-gaciečiai: Andriulis, Bacevičius, Danta ir kiti. Kalbės d. Jociūnis iš Detroito. Kalbės draugai ir draugės ir iš kitų kolonijų. Svarbų žymų bus išgirti, ką jie pasakys apie savo kolonijas.

Taipgi bus dainų ir deklamacijų. Būs ir žaislių.

Kaip Nuvažiuoti.

Nuvažiuojant į Forest Parką labai lengvas. Reikia paminti elevated Jamaica linijos ir važiuoti iki Woodhaven Blvd. stoties. Išlipus reikia eiti į siaurais, tuo pačiu keliu, kaip eidavote į Glendale giraitę. Atėjus į parką iki kryžkelio, pasukti po kairę ir netoli tos vietos, kur pabu-davota muzikantams pastogė, randasi išvažiavimo vieta.

DALYVAUKITE

"Laisvės"

Piknikė

4 d. LIEPOS
ULMER PARKE
BROOKLYNE.

NASLĖ SLAPTOMIS LAIVU ATVAŽIAVO PAS SAVO MYLIMĄ.

Bet Nei Pasimatyti Su Juo Neteke—Isdeportuota.

Helen Dasu, 23 metų amžiaus, išdėmė graži rumuniė, našlė, slaptonis atvažiuo Italijos laivu "Conte Bianca-mano" pasimatyti su savo mylimu — daktaru Mark Longaker, kuris yra profesorius anglų kalbos Pensylvanijos universitete. Bet pirmą negu ji pasimatė su juo, Ellis Sa-las viršininkai ją išdeportavo atgal į Italiją. Ji gyvena su savo motina palociuje netoli nuo Naples.

Per kelias valandas ji lau-kė savo mylimo atvykstant su ja pasimatyti, bet nesulau-kė.

"Aš istikryjų tikėjau, kad jis pribus", sakė ji. "Aš lau-

kiau, laukiau ir laukiau jo. "Aš stebiuosi. Negaliu su-prasti. Gal būt laivo virši-ninkai neleisų jo ant laivo, bijodami, kad jis taipgi slap-tonis nevažiuotų į Naples.

"O, Genoa aš vis tiek jį pa-matysiu. Jis važiuos į Cher-bourga ir pasieks Genoa apie tą laiką, kaip ir aš.

"Aš neatvykau čia vien tik su tuo tikslu, kad apsivesti. "Aš atvažiuoju pasimatyti su juo. Mat, yra daug daly-kų, kuriuos mes turime su-tvarkyti pirma apsivestiant.

"Aš neesu tokia, kaip ame-rikonės merginos. Aš į apsi-vedimą žiūriu kitaip, negu jūs čia, Amerikoje. Aš nema-nau skirtis apsivedus. Mūsų krašte nėra tiek divorsų, kaip pas jus. Taip, aš esu našlė; mano vyras mirė trys metai atgal, kuomet aš buvau 20 metų amžiaus."

Apie trys metai atgal ji su-sitiko su savo daktaru Longa-ker'u Europoje viename pok-lyje ir susimylėjo. Longaker yra 29 metų amžiaus.

Helen Dasu yra turtinga ir gerai pamokyta. Gali kalbėti septyniomis kalbomis: an-gliškai, francūziškai, vokiškai, itališkai, vengriškai, rumuni-škai ir rusiškai. Ji yra karš-ta katalikė.

Profesorius Longaker laik-rasčių reporteriams Philadel-phiijoje sakė, kad kaip tik grei-tai universitetas turės vaka-cijas — jis važiuos Europo-nu ja apsivesti.

RIDGEWOODAS IR DARBININKISKAS VEIKIMAS.

Jau senai laikraštį nesima-tyti apie mūs kolonijos dar-buotė — vietinių kuopu. Gal nekuriu manys, kad visai ne-ko neviečia čia gyvojančios darbininkiskos kuopos.

Reikia pasakyti, kad A.L.D. L.D. 55 kuopos draugai mo-ksi metines mokesčius gerai. Jau užsimokėjusių turime 25. Esame nutarę surengti išva-žiavimą. Bet kadangi apie tą "nelaimingą" Brooklyną nesiranda išvažiavimų parko, tai tas ir sulaukė mūs nuo rengimo. Paskutiniame kuopos susirinkime nutarėme per-statyti viešąją atnešančią žiemos sezonę. Likosi išrink-ta ir komisija rūpintis tam darbu. Žinoma, nėra taip didelio noro mūs drauguose, kad energiščiau pasidaruoti dalei vietinės kuopos. Manau, kad galima išauklėti skaitlin-gesnę, nes šioi kolonijoje ran-dasi daug lietuvių, tik reikia juos sužinoti ir pakalbinti, kad prisirašytų prie vietinės ALDLD. 55 kuopos.

LDSA. 132 kuopa šiuo lau-ku matyt pradėjo netaip bū-ti "didelio pavojum", kad mus

VERKĖ TEISME, KUOMET DVI PAČIOS JI SAVINOSI.

Edward Neilson, 23 metų amžiaus šoferis, gyvenantis No. 43 Graham Ave., Broo-kyne, tapo suareštuotas už daugpatvstę. Kuomet buvo klausinėjamas magistrato Mortimer S. Brown Gates Ave. teisme, buvo ir dvi moteriškės, kurias, sakoma, jis apsiavedęs buvo. Su viena tri-anso dvi vaikus. Kuomet abi jos savinosi iš teisme, jis verkė kaip kūdikis.

Viena jauna moteriškė, ku-ri padavė savo vardą kaipo Veronica Fotherly Neilson, 20 metų amžiaus, nuo 388 Har-man St., yra dviejų vaikų moti-na. Ji sako, jiedu apsiavedė rugsėjo 1 d., 1921, sv. Petro Rymo katalikų bažnyčios kle-bonijoje, Baysnore. Vaikai yra vienas Edward, 15 mėnesių amžiaus, o kitas neseniai gimęs kūdikis, kurį Neilsonas tik pirmu sykiu pamatė teis-me.

Antra jauna moteriškė, ku-ri padavė savo vardą kaipo May Gately, 19 metų am-žiaus, nuo 56 Graham Ave., sakė, jog ji taipgi su tuo vy-ru vedus. Jis su ja apsivedė trys mėnesiai atgal, pasiva-dindamas Edward Meyer. Šiuba taipgi emė bažnyčioje.

"Mes sykiu gyvenome ir bu-vom labai linksni", sakė May Gately. "Viskas ejo gerai iki Atminimo Dienos (Memorial Day). Jis jau buvo be darbo dvi savaitės. Aš nupirkau jam naują "siutą" ir pada-viau \$26 tik prieš tai, kaip jis apleidė namus tą dieną. Aš laukiau per penkis die-nas ir naktis, bet nemačiau jo nei grūdėju nieko apie jį. Beješkodama jo aš suradau jo pirmą pačią. Abi mės pa-lyginomė jo paveikslus. Pas-kuo aš pranešiau detektyvams.

Edward Neilson tapo suar-estuotas jo draugo namuose, kur jis buvo apsigyvenęs, kuomet pabėgo nuo pačių.

TĖVAI BĖSIMUSDAMI UŽ-MUSĖ KODIKI.

Edward Williams, ne-gras, gyvenantis po No. 396 Junius St., Brooklyn, susiginčino su savo pačia Carrie. Tuo lau-ku ji laikė rankose penkiu sa-vaikių kūdiki. Ginčai išsivy-stė į muštynes. Bėmusdami vienas kitą juodu užmušė kū-diki. Moteriai pradėjus rėk-ti, kaimynai pašaukė policiją. Tėvai tapo suareštuoti ir ap-kaltinti žmogžudystėje.

Moteris sakė, jog vytras kirsdamas kumščia jai pataikė kūdikiui ir užmušė jį. Bet jis tatau užginčino.

ATVYKO IŠ BOSTONO A. ANDRELIUNAITĖ.

Anna Andreliunaitė buvo veikli Bostone. Priklausė prie Laisvės Choro ir jame darba-vosi. Dabartiniu laiku apsi-gyveno Maspeth.

A. Andreliunaitė yra kvie-čiama prie Aido choro. Be abejonės, jinai prisidės prie jo ir darbuosis.

Kostas.

NUSOVĖ SAVO PAČIĄ IR PATS NUSISOVĖ.

Pati Buvo Pabėgus Nuo Jo Iš Chicago.

Rennie J. Telkas, presiden-tas Chicago radio įtaisu kompanijos, ketverge nušovė savo pačią ir pats nusiovoė apartamente, po No. 606 West 137th St., New York.

Telkas buvo 36 metų am-žiaus, o Telkienė — 31.

Kelios savaitės atgal, Tel-kienė, susipykus su savo vy-ru, pabėgo nuo jo ir at-vyko į New Yorką. Ji čia turėjusi kita vyrą.

Telkienė pasisamdė čia tri-jų kambarių apartamentą nuo ponios Elizabeth Basset, pasi-važdama Marie Burke.

Telkienė pabėgus iš Chica-gos, jos vyras pasamdė detek-tyvus ją surasti. Kuomet de-tektyvai, sužinoję kur ji apsi-gyveno, pranešė vyriui, Telkus atvažiuo į New Yorką ir ap-sistojo Astor viešbutyje. Be-būdamas viešbutyje jis susekė kur gyvena jo pati. Nuėjęs pas ją į kambarį jis gražiuo-ju prašė jos mesti kita vyrą ir sugrįžti su juo gyventi. Bet Telkienė griežtai pareiškė, kad ji daugiau su juo nebe-gyvens. Tuomet jis išsitrau-kęs revolverį nušovė ją ir pats nusiovoė.

PARDAVIMAI

REIKALAUKIA VOKISKŲ BRITVŲ.

Pas mane galite gauti geriausias vokiškas britvas, žirkles, mašinas plaukams kirpti; taipgi visokių šepečių, šuku, diržų britvoms pusti. Kam toli ateiti, aš prisisiūsiu per pa-štą. Kadangi aš importuoju viską iš Vokietijos, tai galu daug pigau ir geresnį taovą gauti. Reikalauju agentų ir duodu gerą nuosimą. P. BALTINAVAS, 639 Grand St., Brooklyn, N. Y. (145-148)

PARSIDUODA 4-rių kambarių ra-kandai, beveik visi nauji, paruosiu labai pigiai viską sukiu Galima ma-tyt bile laiku. Atsiimkite: 409 S. 4th St., ant 3-čio laub, Brooklyn, N. Y. (146-148)

PARSIDUODA 3-ju kambarių ge-ri formišai. Galima randavoti ir kambarių, randa \$16 mėnesį tin-kama užsigyti del vedusių arba pa-vieniu. Galima matyt nuo 8 iki 10 ryte ir nuo 5 iki 9 vakare; nedė-liu nuo 8 iki 12 ryte ir nuo 5 iki 10 vakare.

G. M. Konton, 265 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. Atsiimkite, jei mūs nebūtų, pra-šome palikti savo antrašą apačioje. (146-147)

PARSIDUODA kėndžių storus, gražio vietoj lietuvišias apgyventa, užieiga netoli salės. Biznis eina ge-rai. Taipgi yra 4 kambariai del gy-venimo. Atsiimkite.

H. H., 196 New York Ave., Newark, N. J. (145-148)

PARSIDUODA lietuviška užieiga. Kaina prieinama. Noriu geit par-duoti, nes esu priverstas aplieisti šį miestą į trumpą laiką. Kreipkitės: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (145-147)

PARSIDUODA Kėndžių storus už pigia kaina. Vieta būna labai ge-ri; galima daryti geras gyvenimas. Priežastį parduavimo sužinosite ant vietos. Adresas: 258 Starg St., Brooklyn, N. Y. (144-146)

PHILADELPHIA IR APIELINKĖ.

Už \$4,500 galbūt įsigyti namą (bungalow) 5 kambarių ir maudy-nes, namas su visais prankumais. Lotas 52x208. Labai graži vieta, tiklta 10 centų kaštuoja nuvažiuoti į Philadelphia. Nepreleiskite progos. Kreipkitės: J. A. Bekampis, Chapel and Essex a., Merchantville, N. J. Phone 1162 J. (144-149)

Parsiduoda Bučernė, su visais įtai symais. Parsiduoda pigiai; ger-proga pirkti. Taipgi turia kitą biznį Cooley Is-lande, standą prie "boardwalk". Galima pirkti arba parandavoti. Pardavimo priežastis—turiu du biznesius, tai man perdaug darbo. Nepreleiskite šios progos. Atsi-imkite pas savininką: K. Benulis, 655 6th Ave., So. Brooklyn, N. Y. 97-162

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 6 rūmai su raudyne ir elektros šviesa, randa-335. Adresas: 234 Rodney St. Broo-lyne, N.Y. Norinti matyt rūmus, klauskite P. Gudiskis, dviejais laip-tais po kairę. (145-150)

ISSIRANDAVOJA 4 kambariai, netoli subway stoties. Visi įtais-ymai; maudy-nės, šiltas vanduo. Ren-da labai pigi tik \$25 į mėnesį. At-siimkite: 622 Metropolitan Av., Brooklyn, N.Y. (144-146)

MOLINE, ILL. Teisybės Mylėtojų Vyrų ir Mote-ry Draugystė yra viena iš geriausių draugystių šioje apieilinkėje, ir da-bar prima naujus narius už \$1.00 įstojimo. Dabar yra gera proga įstoti ir viršmėnė draugiją nupigina-ta kaina. Pirm. K. Shimkus. (146-147)

PHILADELPHIA, PA.

ALDLD. 47 kuopos susirinkimas įvyks 25-d. birželio, Amerikos Lie-tuvių Užsienio Klubo svetainėje, 3138 Richmond St. Pradžią 8 val. vaik. Draugės ir draugai, atėikite visi į lauką, nes turim svarbių dalykų ap-svarstymui. Taipgi, draugai, kurie neužsimokėjęt duoklių už šiuos me-tus, pasirūpinkite užsimokėti. Kurie neužsimokėsit ant šio susirinkimo, turėsit mokėt paskiau įstojimą, ku-pu nauji nariai. Atsiveskit nauju nariu prirašyti. Sekr. P. Zalieckas.

SUMERLEE, W. VA.

Temykit apieilinkė lietuvių 4 lie-pus, yra rengiamas didelis piknikas. Rengia šio draugijos suvienytomis spēkoms: A.P.L.A. 19 kp. ir A.L.D. L.D. 73 kp. Pikoiko vieta ant P. Frajerio farms, Sumeree, W. Va. Lietuviai, nepreleiskite šio pikni-ko, nes bus įvairi pamarginimų. Kviečia pikniko rengėjai. (145-147)

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo brolio Antano Ka-marausko, iš Lietuvos paeina Kauno rėd., Panemunio parap., Pasilos so-džiaus. Pirmiau gyveno Chicago, Ill. Dabar nežinau kur randasi. Meldžiū paties atsiimti arka kas žinote man pranešti, nes turiu svar-bų reikalą. Atsiimkite: Vilias Kamarauskas, 639 Grand St., Brooklyn, N. Y. (145-148)

PARDAVIMAI

REIKALAUKIA VOKISKŲ BRITVŲ.

Pas mane galite gauti geriausias vokiškas britvas, žirkles, mašinas plaukams kirpti; taipgi visokių šepečių, šuku, diržų britvoms pusti. Kam toli ateiti, aš prisisiūsiu per pa-štą. Kadangi aš importuoju viską iš Vokietijos, tai galu daug pigau ir geresnį taovą gauti. Reikalauju agentų ir duodu gerą nuosimą. P. BALTINAVAS, 639 Grand St., Brooklyn, N. Y. (145-148)

PARSIDUODA 4-rių kambarių ra-kandai, beveik visi nauji, paruosiu labai pigiai viską sukiu Galima ma-tyt bile laiku. Atsiimkite: 409 S. 4th St., ant 3-čio laub, Brooklyn, N. Y. (146-148)

PARSIDUODA 3-ju kambarių ge-ri formišai. Galima randavoti ir kambarių, randa \$16 mėnesį tin-kama užsigyti del vedusių arba pa-vieniu. Galima matyt nuo 8 iki 10 ryte ir nuo 5 iki 9 vakare; nedė-liu nuo 8 iki 12 ryte ir nuo 5 iki 10 vakare.

G. M. Konton, 265 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. Atsiimkite, jei mūs nebūtų, pra-šome palikti savo antrašą apačioje. (146-147)

PARSIDUODA kėndžių storus, gražio vietoj lietuvišias apgyventa, užieiga netoli salės. Biznis eina ge-rai. Taipgi yra 4 kambariai del gy-venimo. Atsiimkite.

H. H., 196 New York Ave., Newark, N. J. (145-148)

PARSIDUODA lietuviška užieiga. Kaina prieinama. Noriu geit par-duoti, nes esu priverstas aplieisti šį miestą į trumpą laiką. Kreipkitės: 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. (145-147)

PARSIDUODA Kėndžių storus už pigia kaina. Vieta būna labai ge-ri; galima daryti geras gyvenimas. Priežastį parduavimo sužinosite ant vietos. Adresas: 258 Starg St., Brooklyn, N. Y. (144-146)

PHILADELPHIA IR APIELINKĖ.

Už \$4,500 galbūt įsigyti namą (bungalow) 5 kambarių ir maudy-nes, namas su visais prankumais. Lotas 52x208. Labai graži vieta, tiklta 10 centų kaštuoja nuvažiuoti į Philadelphia. Nepreleiskite progos. Kreipkitės: J. A. Bekampis, Chapel and Essex a., Merchantville, N. J. Phone 1162 J. (144-149)

ISSIRANDAVOJA 4 kambariai, netoli subway stoties. Visi įtais-ymai; maudy-nės, šiltas vanduo. Ren-da labai pigi tik \$25 į mėnesį. At-siimkite: 622 Metropolitan Av., Brooklyn, N.Y. (144-146)

Jei Nori Būt Sveikas, Valgyk Valgius, Gamintus

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST. "Laisvės" Name, Brooklyn. Kuriam dar neteko būti ir paragauti tikral lietuviškai pagamintų valgių, tai meldžiame ateiti ir pasitikrinti. Savininkai: A. VELICKA ir J. SUTKUS

GRABORIUS-UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzmuoja ir laidoja numirusiu ant visokių kapinių

Parsaudo "automobilus ir kareta-veselijoms, krikščionims ir šlap-pasivaizdinėjimams

231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.
264 Front Street
C. Brooklyn, N. Y.

VISŲ ATYDAI

Šiuo metu pranešu visiems vien-gamams, kad į šį / 40 dienų / naują ir modernią valgyklą, kurioj ga-minamo amerikoniškus ir lietuviškus valgius. / Taipgi žinome, kad kuo mandagiau / kaimo prietarnoms / kviečiame / vėsus atsilankyti.

CYPRESS HILLS RESTAURANT

OSVALD KYBURIS

948 Jamaica Ave.
Brooklyn, N. Y.
Tel. Cypress 4673
Rezidencijos Tel. Virginia 7516

VYRIŠKŲ DRAPANŲ KRAUTUVĖ

Užlaikau drapanas geriausių kompanijų. Skrybėles, kepurės vyrams ir vaikams. Padarau nuo lietaus apsiaustus (rainkotas) vyrams, moterims ir vaikams.

Prašau Tamstą reikale atsilankyti, o būsite pinai užgančindas.

S. PAUZA

131 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

AR ŽINOTE, DRAUGAI

Kad rūkydami NAUJOKŲ BROLIŲ padarytus cigarus, yra žinoma, kad rūkys geriausias rūkys, puikiai daryta ir cigarus, kaip rūkys, jog visiems patinka todel, kad jie yra padaryti iš geriausio tabako. Visi inteligentai ir darbo žmo-nės juos rūko! Restauracijoje, klubuose, štoruose, pas barbe-rius ir visose lietuviškos už-eigose reikalaukite ir rūkykite po vardu JONO-JOHNS CI-GARA arba PETRO bei VY-TAUTO. Temykite, kad būtų J. Naujokas vardas ir paveikslas ant bakso, P. Naujokas o rūkysit ir džiaugsiės. Į kitus miestus siunčiame pašt.

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ

267 Division Avenue Brooklyn, N. Y.

Naujokų cigarių geri; verta parenti draugai! Kitiuose miestuose reikia Agentų!

LIETUVIŲ TECHNIKOS, AUTOMOBILIŲ MOKYKLA IR DIRBTUVĖ

Geriausiai įrengoti vietoj. Prak-tikos pamokos išardyt, autaiyt ir sudėt visokius motorus; apie elek-trą, važiuojam ant visokių kainų mašinu ir ant Fordų. Pilnas kursas šoferio-mechaniko lietuvių ir anglų kalboj. Veda visiem žino-mas ir per 15 metų prityres

Inspektorius L. TIKNEVIČIUS

Garantuojame laisvį ir atlygiam. Pateiktoms darbu / Atėkite an šitėrd mūs mokykla. Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 vakare; nedėliomis nuo 11 ryte iki 3 po pietų. Kleos dienomis ir vakarais.

NEW YORK AUTO SCHOOL

228-2nd Avenue Kampas 14th St., New York City

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS

PASEKMINGAI IŠGYDOMI PAGAL MŪSŲ GYDYMO BŪDŲ.

Nepaisant kaip pavojinga liga ir kaip senai kenti, aš galu pagelbėti.

MANO GYDYMAS SUTEIKIA PASEK-MES įvairiuose apsirėikiimuose ligų—Nervų, Odos, Kraujo Nevralo, Odos Sugedimo, Chre-niškų Skaudulių, Abelo Nervų Silpnumo, Jan-ų, Slapnimosi Nesmagumų, Reumatizmo, Hem-merhoido ir visų kitokių ligų. Ar davei egzaminuoti savo kraują ir ar žinai teisingą padėti?

X-Ray; kraujas tiriamas Wasserman'o st-tema ir vaistais. Teisingas tyrimėjimas ir gydymas.

UŽMOKĖSTIS PRIEINAMA IR SYKIU SUTEIKIAMAS mano ypatingas patarimas kiekvienam atsilankiusiam, nes prie kiekvieno paciento būnu ypatingai.

KALBAME LIETUVISKAI.

Patarimas ir Egzaminavimas Dykai.

Kasdien nuo 9 iki 8 val. vakarų
Nedėliomis nuo 9 ryte iki 4 p.p.

DR. ZINS

25 METŲ SPECIALISTAS

110 East 16th St., New York, N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place

Marė Butėnienė, alto, dalyvaus SLA. Seiminiame Kon-erte, kuris įvyks 23 d. Birželio, Seredos vakare, Miller's Grand Assembly Svetainėje. Prasidės 8 val. vakare.

Apert Butėnienės programo išpildyme dalyvaus vi-sa eilė kitų artistų.

Tikėtai galima gauti "Laisvės" ofise.